

Datum 2025-11-06

Informationsklass Öppen

Diariernr (åberopas) A464.320/2025

Saknr 000

Polismyndigheten

Justitiedepartementet
ju.L5@regeringskansliet.se

Er referens Ju2025/01606

Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel (SOU 2025:87)

Sammanfattning

Polismyndigheten är positiv till utredningens förslag i den del som avser den straffrättsliga lagstiftningen om korruption och anser att förslagen och bedömningarna överlag är väl avvägda.

Polismyndigheten är även positiv till utredningens förslag att inte utvidga straffansvaret för tjänstefel utan istället införa den nya straffbestämmelsen missbruk av offentlig ställning som ett sätt att utvidga straffansvaret för missbruk av det offentliga uppdraget. Myndigheten har i sak inget att invända mot att det i lagtexten förtydligas vilka omständigheter som ska beaktas vid bedömningen av om en gärning är att anse som ringa då det i huvudsak rör sig om en kodifiering av gällande rätt.

Polismyndigheten är i grunden positiv till en skärpning av straffskalorna för tjänstefel och grovt tjänstefel. En höjning av minimistraflet för grovt tjänstefel till fängelse två år är dock en väsentlig höjning och får en stor påverkan på påföljdsbestämningen. Noterbart är också att utredningens förslag avviker från de förslag som straffreformutredningen lämnade så sent som i maj 2025 och som bl.a. omfattade en bred översyn av straffskalorna i brottsbalken och annan lagstiftning (SOU 2025:66). Mot denna bakgrund anser myndigheten att beredningsunderlaget i denna del bör kompletteras med en analys av vilka effekter en höjning av minimistraflet till två års fängelse kan komma att innebära för tjänstemannens roll och att frågan bör analyseras ytterligare inom ramen för det fortsatta lagstiftningsarbetet.

De synpunkter som Polismyndigheten önskar framföra utvecklas nedan.

Polismyndighetens synpunkter

Den straffrättsliga lagstiftningen om korruption

Polismyndigheten välkomnar utredningens förslag om att korruptionsbrotten ska samlas i en ny lag då förslaget enligt myndighetens mening gör lagstiftningen mer effektiv, lättillgänglig och överskådlig. Enligt myndighetens bedömning gör placeringen i en egen lag även att brottsligheten blir mer framträdande och att samhällsfarligheten betonas på ett tydligare sätt.

En skärpning av straffskalorna

Då korruptionsbrotten hotar det demokratiska systemet, tilliten till det offentliga och rättsstatens legitimitet är det enligt Polismyndigheten motiverat att straffskalorna för dessa brott skärps. Straffskärpningarna signalerar att samhället ser allvarligt på brottsligheten och stärker också möjligheterna till en effektiv lagföring. Polismyndigheten delar även utredningens bedömning att korruptionsbrotten snarare är att jämföra med brotten mot allmänheten, snarare än förmögenhetsbrotten som nu är fallet, varför straffskalorna bör utformas i jämförelse med andra brott mot allmänheten för att upprätthålla principerna om proportionalitet och ekvivalens. Även på den grunden är alltså en skärpning av straffskalorna motiverat enligt myndighetens uppfattning.

Ett nytt straffansvar för oaktsam finansiering av korruptionsbrott

Polismyndigheten välkomnar de utvecklade möjligheter att straffrättsligt komma åt korruptionsbrott i internationella affärsförhållanden som den föreslagna nya bestämmelsen innebär. För att säkerställa full effektivitet i rättstillämpningen krävs dock enligt myndighetens bedömning utökade möjligheter att upptäcka aktuell typ av brottslighet. I många fall kommer möjligheten till upptäckt vara beroende av att berört företag rapporterar brottsligheten. För att så ska ske är det myndighetens bedömning att incitamenten för företag att själva rapportera måste stärkas.

I fråga om utredningens konstaterande att det nuvarande systemet för företagsbot medför begränsningar i att hålla svenska dotterbolag ansvariga för korruptionsbrott instämmer Polismyndigheten i behovet av att analysera detta vidare. Det finns enligt myndighetens bedömning annars en risk för att denna begränsning öppnar upp möjligheter för att inom en koncern skapa korruptionsupplägg via dotterbolag som blir oåtkomliga för svensk lagföring. En sådan vidare analys skulle då också kunna inkludera hur incitament för företag att själva rapportera upptäckt korruptionsbrottslighet kan konstrueras.

Den straffrättsliga lagstiftningen om tjänstefel

Ett nytt straffansvar för missbruk av offentlig ställning

Polismyndigheten är positiv till förslaget om den nya straffbestämmelsen som utvidgar straffansvaret för missbruk av det offentliga uppdraget till att omfatta även annat än åtgärder som vidtas vid myndighetsutövning. Det är enligt myndigheten viktigt att täppa till luckor i övrig korruptionslagstiftning, exempelvis det växande problemet med infiltration i offentlig verksamhet som i vissa fall kan vara systemhotande.

Avgränsningen av det nya brottet förefaller rimlig och utredningens resonemang kring det disciplinära systemet och vilken typ av felbeteenden som även fortsatt bör hanteras inom det systemet delas av Polismyndigheten.

Straffbestämmelsen om tjänstefel

Polismyndigheten delar utredningens bedömningar och slutsatsen att inte byta ut begreppet myndighetsutövning i bestämmelsen om tjänstefel. Straffbestämmelsen fungerar väl i sin nuvarande lydelse och är inte behäftad med några större tillämpningssvårigheter. Det gäller även tillämpningen när det gäller de gärningar som ska vara undantagna från straffansvar. Myndigheten har dock i sak inget att invända mot att det i lagtexten förtydligas vilka omständigheter som ska beaktas vid bedömningen av om en gärning är att anse som ringa då det i huvudsak rör sig om en kodifiering av gällande rätt.

En skärpning av straffskalorna

Förslagen om en skärpning av straffskalorna för tjänstefel och grovt tjänstefel är Polismyndigheten i grunden positiv till. En höjning av minimistraftet för grovt tjänstefel till fängelse två år är dock en väsentlig höjning och får en stor påverkan på påföljdsbestämningen.

Polismyndigheten noterar också att den föreslagna höjningen går utöver det förslag som straffreformutredningen lämnade så sent som i maj 2025 i betänkandet En straffreform, SOU 2025:66, i vilken minimistraftet istället föreslogs till fängelse om ett år. I betänkandet anfördes att utredningens samtliga förslag förväntades innebära en påtaglig ökning av repressionsnivån och att det var viktigt att betrakta förslagen som en helhet. Alltför stora ingrepp i straffskalorna riskerade därmed att orsaka en obalans i systemet och leda till resultat som inte är förenliga med principerna om proportionalitet och ekvivalens.

Nu aktuell utredning synes inte har gjort några överväganden kring det ovan anförda, något som myndigheten gärna ser sker inom ramen för det fortsatta lagstiftningsarbetet. Polismyndigheten anser att beredningsunderlaget i denna

del även bör kompletteras med en analys av vilka effekter en höjning av minimistraffet till två års fängelse kan komma att innebära för tjänstemannens roll.

Konsekvenser för Polismyndigheten

Polismyndigheten har inga invändningar mot utredningens analyser av förslagets konsekvenser och delar utredningens bedömning att förslaget om att kriminalisera missbruk av offentlig ställning kan förväntas leda till ökade kostnader för Polismyndigheten. Myndigheten delar också bedömningen att myndigheten måste tillföras ytterligare medel för detta om inte resurserna för att utreda andra korruptionsbrott ska påverkas.

Yttrandet har beslutats av juristen Ida Salomonsson efter föredragning av juristen Lena Styrlin. Vid den slutliga handläggningen har rättschefen Gunilla Hedwall deltagit. Biträdande rikspolischefen Stefan Hector har informerats om remissen.

POLISMYNDIGHETEN

Ida Salomonsson

Lena Styrlin

Kopia till

Justitiedepartementet (PO)
Arbetsstagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli